

פרשה ומדרש

2. פרשת נח, מקורות לחלוקה

ט [צדקותו של נח - ב]

בדורותיו

רבי יהודה ורבי נחמיה .

רבי יהודה אמר: בדורותיו היה צדיק, הא אילו היה בדורו של משה, או בדורו של שמואל, לא היה צדיק. בשוק סמיא צוחין לעוורא, סגי נהור .

משל לאחד שהיה לו מרתף אחד של יין, פתח חבית אחת ומצאה של חומץ. שניה כן, שלישית ומצאה קוסס .

אמרין ליה: קוסס הוא .

אמר להון: ואית הכא טב מינה ?

אמר לו: לא !

כך: בדורותיו היה צדיק. הא אילו היה בדורו של משה, או בדורו של שמואל, לא היה צדיק .

רבי נחמיה אמר: ומה אם בדורותיו היה צדיק, אילו היה בדורו של משה, או בדורו של שמואל על אחת כמה וכמה !

משל לצלוחית של אפרסמון מוקפת צמיד פתיל ומונחת בין הקברות, והיה ריחה נודף, ואילו היה חוץ לקברות עאכ"ו!

משל לבתולה שהיתה שרויה בשוק של זונות ולא יצא עליה שם רע, אילו היתה בשוקן של

כשרות על אחת כמה וכמה !

כך ומה אם בדורותיו היה צדיק, אילו היה בדורו של משה, או בדורו של שמואל, על אחת כמה וכמה !

י [מחלוקת חכמים על צדקתו של נח]

את האלהים התהלך נח

ר' יהודה ור' נחמיה .

ר' יהודה אמר :

משל לשר שהיו לו שני בנים אחד גדול ואחד קטן. אמר לקטן: הלך עמי !

ואמר לגדול: בא והלך לפני !

כך אברהם, שהיה כחו יפה (בראשית יז): התהלך לפני והיה תמים .

אבל נח שהיה כחו רע, את האלהים התהלך נח .

ר' נחמיה אמר :

משל לאוהבו של מלך, שהיה משתקע בטיט עבה. הציץ המלך וראה אותו .

אמר ליה: עד שאתה משתקע בטיט הלך עמי, הדא הוא דכתיב: את האלהים התהלך נח .

ולמה אברהם דומה ?

לאוהבו של מלך, שראה את המלך מהלך במבואות האפלים, הציץ אוהבו והתחיל מאיר עליו דרך

החלון. הציץ המלך וראה אותו .

אמר לו: עד שאתה מאיר לי דרך חלון, בא והאיר לפני .

כך אמר הקדוש ברוך הוא לאברהם: עד שתהא מאיר לי מאספוטמיא ומחברותיה, בא והאיר

לפני בארץ ישראל, הדא הוא דכתיב (שם מח): ויברך את יוסף ויאמר האלהים אשר התהלכו

אבותי לפניו וגו' .